

Resultat av elev- och föräldraenkät 2020

- vad tycker elever och vårdnadshavare
om kommunala för- och grundskolor i Tyresö

2020-05-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	7
2.1	Syfte	7
2.2	Enkäten.....	8
2.3	Urval och målgrupper.....	9
2.4	Metod.....	9
2.5	Svarsfrekvens	10
3	Resultat	11
3.1	Övergripande resultat	11
3.1.1	Hög nöjdhet.....	11
3.1.2	Yngre elever är nöjdare.....	11
3.2	Utveckling och lärande.....	12
3.2.1	Hög trivsel	12
3.3	Ansvar och inflytande.....	13
3.3.1	Elevinflytande varierar mellan skolor.....	13
3.4	Normer och värden	14
3.4.1	Eleverna är trygga men saknar studiero	15
3.5	Styrning och ledning.....	15
3.6	Förskola/skola och hem	17
3.7	Fritidshem	18
3.7.1	Nio av tio elever är trygga	19
3.8	Kost och motion (kommunspecifika frågor)	19
3.9	Grundsärskola.....	20
	Bilaga 1. Målområdessammanställning per svarsgrupp	22
	Bilaga 2. Resultat för vårdnadshavare och elever i grundskolan	26
	Vårdnadshavare	26

1 Sammanfattning

Tyresö kommun genomför årligen en elev- och föräldraenkät i förskola, pedagogisk omsorg och grundskola. Syftet med undersökningen är att ge underlag till kvalitetsutveckling i verksamheterna. Samtliga vårdnadshavare med barn och elever i förskolan, förskoleklass, årskurserna 2, 5, 8 och grundsärskola samt elever i årskurs 2, 5, 8 och grundsärskolan har erbjudits att svara på årets enkät.

Enkäterna har överlag fått höga svarsfrekvenser, snittet är 76 procent. Det bäddar för att ge rättvisande bilder av hur verksamheterna uppfattas av både elever och vårdnadshavare. Nedan sammanfattas resultatet i korthet.

Tyresös för- och grundskolor får höga omdömen

Omkring nio av tio vårdnadshavare är nöjda med den kommunala för- och grundskolan och lika många kan tänka sig att rekommendera verksamheten till andra. Andelen nöjda ökar jämfört med 2018. Mest nöjd är vårdnadshavare till barn i förskolan, 94 procent.

Eleverna trivs men saknar lust att lära

90 procent av eleverna trivs i skolan. Samtidigt uppger drygt en tredjedel elever att skolarbetet inte väcker lust att lära mer och närmare en femtedel tycker att lektionerna är ointressanta. Äldre elever tenderar att vara mer negativa i sina svar än elever i lägre årskurser.

För förskola och förskoleklass anger 98 procent av vårdnadshavarna att deras barn trivs i för- och grundskolan. Nivån på nöjdhet är hög och jämn över tid. Det finns ingen skillnad i resultat mellan enheterna.

Elevinflytandet varierar mellan skolor

Färre än hälften av eleverna upplever att de har inflytande över skolarbetet. Resultatet skiljer sig åt mellan skolor. Andelen elever som är med och planerar sitt skolarbete varierar från 35 till 67 procent. När det gäller andel elever som är med och bestämmer hur olika skoluppgifter ska genomföras varierar motsvarande andelar från 25 till 66 procent.

Elevernas upplevelse av studiero ökar

Nio av tio elever i år trygga och upplever att personalen bryr sig om dem. Resultatet är desamma för flertalet skolor, men det finns också skolor där nära en femtedel av eleverna inte känner sig trygga.

Cirka en tredjedel av eleverna saknar studiero. Utvecklingen går dock i positiv riktning där andel negativa svar har minskat sedan 2018, från 42 till 34 procent.

Vårdnadshavare i grundskolan har lågt inflytande

86 procent av vårdnadshavarna uppger att de fått information om läroplanen och annat som styr verksamheten och 76 procent tycker att personalen är intresserad av deras synpunkter och önskemål. Fler vårdnadshavare till yngre barn instämmer med påståendena jämfört med vårdnadshavare till äldre barn.

Det påstående som fått lägst resultat inom målområdet förskola/skola och hem handlar om vårdnadshavarnas upplevelse om möjlighet till inflytande i verksamheten. Resultatet varierar mellan verksamheterna. I förskolan uppger sju av tio att de har inflytande medan fem av tio vårdnadshavare i grundskolan anser det.

Hög trygghet och trivsel på fritidshemmen

I likhet med för- och grundskolan får fritidshemmen höga resultat i trivsel och trygghet av såväl elever som vårdnadshavare (cirka 90 %). Resultatet för vårdnadshavare är stabilt över tid¹.

Ett utvecklingsområde är information där vårdnadshavare i lägre grad svarar att de får information om hur deras barn utvecklas och har det på fritidshemmet, 52 procent. För elever är delaktighet ett utvecklingsområde, knappt hälften svarar att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika uppgifter.

Få skillnader mellan flickor och pojkar

Majoriteten av påståendena i elevenkäten uppvisar inga betydande skillnader i resultat mellan flickor och pojkar. För tre påståenden finns en skillnad på minst fem procentenheter avseende andelen som instämmer i ett påstående. Fler flickor svarar att de tar ansvar för sitt skolarbete och lär sig saker på fritids jämfört med pojkar. Fler pojkar än flickor vet vad de ska kunna för att nå kunskapskraven.²

Vårdnadshavare till yngre barn är mer positiva

Generellt sett är vårdnadshavare till yngre barn mer positiva i sina svar jämfört med vårdnadshavare till äldre barn. En förklaring kan vara att vårdnadshavare kontakt med och insyn i skolan minskar i takt med barnets stigande ålder.

¹ I årets undersökning får elever i årskurs 2 och 5 svara på påståenden om fritidshem för första gången.

² Jag tar ansvar för mitt skolarbete (flickor 93 % och pojkar 88 %), På fritids gör vi saker som jag lär mig av (flickor 74 % och pojkar 60 %), Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven (flickor 63 % och pojkar 70 %)

Överlag nöjda vårdnadshavare i grundsärskolan

81 procent av vårdnadshavarna är nöjda med verksamheten på grundsärskolorna och i fritidshemmen. De anser att barnen är trygga (86 %) och att personalen bryr sig om barnen (83 %). Vårdnadshavarna är inte lika nöjda med arbetsron på lektionerna (61 %) och personalens ingripande om någon behandlas illa (64 %) samt att lite drygt hälften är nöjda med barnens delaktighet och inflytande i skolan och fritidshemmet.

Trivsel och trygghet bland eleverna på grundsärskolan

Eleverna har angett höga värden på att de trivs och känner sig trygga på skolan och i fritidshemmet, över 90 procent. Däremot upplever 65 procent att de kan arbeta utan att bli störda på lektionerna. 73 procent anger att de är med och planerar sitt skolarbete.

Det är marginella skillnader i hur pojkar och flickor har svarat. Flickorna tenderar dock att ange en något lägre nöjdhet på frågor som är kopplade till målområdet utveckling och lärande och de kommunspecifika frågorna som handlar om maten i skolan, fritidsaktiviteter och rörelse utomhus.

2 Inledning

Tyresö kommun genomför årligen en enkätundersökning bland elever och vårdnadshavare för att ta reda på vad de tycker om kommunens för- och grundskolor. Undersökningen är en del i det systematiska kvalitetsarbetet av verksamheten.

Sedan 2011 genomförs undersökningen på för- och grundskolan av enkätföretaget Origo Group. Undersökningen omfattar samtliga kommunala verksamheter inom förskola, pedagogisk omsorg, grundskolans förskoleklass, årskurs 2, 5 och 8 samt fritidshem. Fristående förskolor och skolor i Tyresö erbjuds möjlighet att delta i undersökningen.

I årets undersökning har 6 451 elever och vårdnadshavare tillfrågats, i såväl kommunala som fristående enheter. Totalt besvarade 4 941 personer enkäten. Svarefrekvens är 77 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år³. Svarefrekvensen för de kommunala enheterna är 76 procent.

För grundsärskolan har enkätundersökningen genomförts via kommunens eget enkätverktyg. I årets undersökning har sammanlagt 130 elever och vårdnadshavare tillfrågats. Totalt besvarade 88 personer enkäten, vilket ger en svarefrekvens på 68 procent. Elever på grundsärskolan deltog i undersökningen för första gången 2020. En jämförelse med tidigare års resultat i enkäten för vårdnadshavare bedöms vara svår att göra eftersom flera av frågeställningarna har ändrats.

I denna rapport sammanställs och redovisas resultat från årets enkätundersökning för de kommunala för- och grundskolorna som Tyresö kommun är huvudman för.

Resultat för enskilda enheter publiceras på respektive förskolas/skolas webbplats. För att säkra de svarandes anonymitet redovisas enbart resultat där fler än fem respondenter svarat.

2.1 Syfte

Syftet med enkätundersökningen är att ta fram elevers och vårdnadshavares upplevelser av pedagogisk omsorg, förskoleverksamhet, grundskola⁴. Den bild undersökningen ger möjliggör för löpande utvärdering och kvalitetsuppföljning i verksamheterna.

³ Svarefrekvensen har ökat med 6 procentenheter sedan 2019, från 71 till 77 procent.

⁴ I grundskola innefattas förskoleklass och grundsärskola.

2.2 Enkäten

Påståendena i enkäten bygger dels på läroplanens olika målområden, dels kommunspecifika delar. Enkäten sorterar in under sju kategorier:

- 1) övergripande frågor
- 2) utveckling och lärande
- 3) ansvar och inflytande
- 4) normer och värden
- 5) skola och hem
- 6) styrning och ledning
- 7) kommunspecifika frågor

Elever och vårdnadshavare har fått ta ställning till 23-30 olika påståenden där de har fått välja i vilken mån de instämmer i varje påstående i en fyrgradig skala⁵.

För att möjliggöra jämförelser mellan verksamheter över tid används i möjligaste mån samma frågor som i tidigare års undersökningar. Vid den regelbundna granskning som gjordes av Skolinspektionen våren 2018⁶ framkom vissa brister i fritidshemmet och grundsärskolan gällande det systematiska kvalitetsarbetet. Årets undersökning har därför utökats med frågor till elever och vårdnadshavare förskoleklass om fritidshemmet. Respondentgruppen har breddats till att omfatta elever i årskurs 2 och grundsärskolan⁷. Slutligen har två övergripande påståenden om motion och rörelse lagts till efter önskemål av kultur- och fritidsförvaltningen. Revideringen syftar till att höja kvaliteten på undersökningen så att vi ställer rätt frågor till rätt målgrupp och stärka ett rättighetsbaserat perspektiv där barnets röst får genomslag.

Enkätundersökningar syftar till att belysa upplevelser och inställningar, men ger inte nödvändigtvis en bild av faktiska förhållanden. Upplevelser och inställningar påverkas av omgivningen och kan därför avspegla allmänna opinioner, men formas också av egna erfarenheter och det sammanhang personen befinner sig i.

⁵ Enkätens frågor är konstruerade med fasta svarsalternativ på en fyrgradig skala: *stämmer mycket bra, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt* och *stämmer mycket dåligt*. Det är även möjligt att ange svarsalternativet *vet inte*.

⁶ Fotnot

⁷ Inför upphandling av kommande elev- och föräldraenkät kommer förvaltningen se över möjligheten att bredda målgruppen till att även omfatta barn i förskola och elever i förskoleklass.

2.3 Urval och målgrupper

Samtliga elever och vårdnadshavare i målgrupperna har erbjudits att besvara enkäten. Målgrupperna redovisas i nedanstående tabell. Såväl kommunala som fristående enheter inom Tyresö kommun har tillfrågats om deltagande.

Tabell 1. Enkätens målgrupper 2020

Verksamhetsform	Målgrupp
Förskola	Vårdnadshavare
Pedagogisk omsorg ⁸	Vårdnadshavare
Förskoleklass	Vårdnadshavare
Fritidshem	Vårdnadshavare förskoleklass, åk 2, åk 5 samt elever åk 2, åk 5
Grundskola åk 2	Vårdnadshavare/ elever
Grundskola åk 5	Vårdnadshavare/ elever
Grundskola åk 8	Vårdnadshavare/ elever
Grundsärskola	Vårdnadshavare/ elever

2.4 Metod

Enkäten för förskola, pedagogisk omsorg, grundskola och fritidshem distribuerades via verksamheterna till elever samt vårdnadshavare till barn upp till årskurs 5. Vårdnadshavare till barn i årkurs 8 har antingen fått enkäten skickad till hem- eller mejladress. Svarsperioden var 17 januari till och med 3 mars 2020. Respondenterna har kunnat besvara enkäten antingen via pappersenkät eller på webben. Enkäterna finns på ytterligare sju språk: finska, polska, ryska, spanska, thailändska, arabiska och engelska.

Enkäten för grundsärskolan har genomförts av barn- och utbildningsförvaltningen och den skickades till samtliga elever och vårdnadshavare med barn i grundsärskolan. Svarsperioden var 3 februari till och med 17 mars 2020. Enkäten distribuerades via e-post till elever och vårdnadshavare. Vårdnadshavare fick svara på en enkät per barn. Om det finns flera vårdnadshavare har de bestämt själva om de vill besvara enkäten tillsammans eller om endast en svarar.

Nytt för i år är att elever i grundsärskolan fått erbjudande att svara på vad de tycker om sin skola. Elevenkäten har besvarats under skoltid och pedagoger har vid behov bistått eleverna med läshjälp, förtydligande av svåra ord eller ifyllnad.

⁸ Resultat för färre än 5 svarande redovisas inte. Den kommunala pedagogiska omsorgen som enbart omfattade 3 barn när enkätundersökningen genomfördes valde att inte delta.

Undersökningen i grundsärskolan omfattar en liten respondentgrupp i jämförelse med övriga grupper. Det begränsade antalet respondenter gör att varje svar får stort genomslag och ska därför tolkas med viss försiktighet.

Deltagandet i undersökningarna är anonymt. För att säkerställa kravet om anonymitet, presenteras inte resultat som baseras på färre än fem svar.

2.5 Svarsfrekvens

För de kommunala enheterna besvarades enkäten totalt av 76 procent av de som tillfrågats.

Vårdnadshavarnas svarsfrekvens tenderar att minska i takt med barnets stigande ålder. Jämför 85 procent svarande i förskolan mot 53 procent i årskurs 8. Elevernas svarsfrekvens har en spridning mellan 64 och 91 procent.

Tabell 2. Andel vårdnadshavare och elever som besvarat elev- och föräldraenkät 2020 (kommunala enheter)

Respondenter	Antal tillfrågade	Antal svar	Svarsfrekvens
Vårdnadshavare förskola	1 661	1 411	85 %
Vårdnadshavare förskoleklass	614	463	75 %
Vårdnadshavare åk 2	585	459	79 %
Vårdnadshavare åk 5	547	398	73 %
Vårdnadshavare åk 8	513	274	53 %
Vårdnadshavare grundsärskola åk 1-9	65	36	55 %
Elever åk 2	586	374	64 %
Elever åk 5	550	379	69 %
Elever åk 8	513	465	91 %
Elever grundsärskola åk 1-9	65	52	80 %
Totalt	5 569	4 223	76 %

3 Resultat

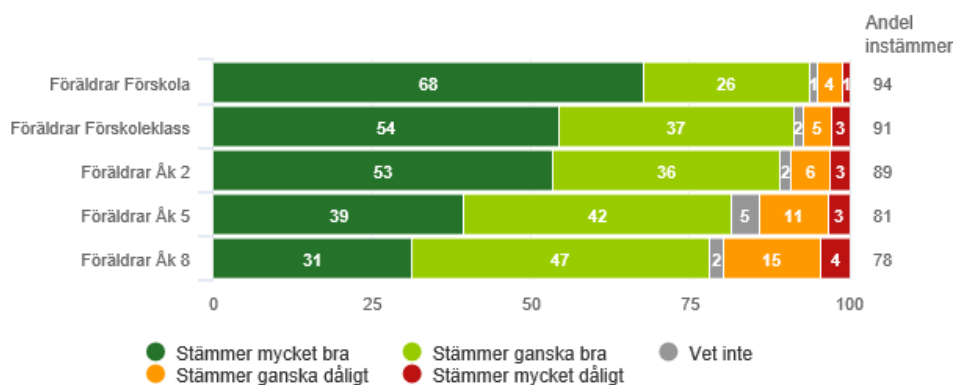
3.1 Övergripande resultat

3.1.1 Hög nöjdhet

Majoriteten vårdnadshavare, nio av tio, är nöjda med den kommunala för- och grundskolan och 88 procent kan tänka sig att rekommendera verksamheten till andra. Andelen nöjda har ökat marginellt sedan 2018.

Nöjdast är vårdnadshavare med barn i förskolan (94 %). Nöjdheten tenderar att minska successivt med barnets stigande ålder.

Diagram 1. Jag är nöjd med verksamheten i min/mitt barns förskola/skola, svar från vårdnadshavare fördelat per enhetsform.

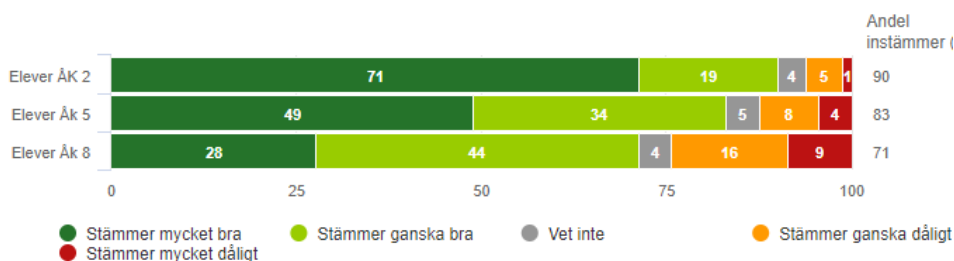

Vårdnadshavare till flickor tenderar att vara något nöjdare än vårdnadshavare till pojkar. Tendensen är tydligast i förskoleklass och årskurs åtta, 9 procentenheters skillnad i nöjdhet beroende på barnets kön.

3.1.2 Yngre elever är nöjdare

Åtta av tio elever i grundskolans årskurs 2, 5 och 8 är nöjda med sin skola och 68 procent kan rekommendera den till en kompis. Det är en ökning jämfört med föregående år. Flickor tenderar att vara lite mer nöjda än pojkar, men skillnaden är marginell (två procentenheter). Yngre elever är nöjdare än äldre.

Diagram 2. Jag är nöjd med min skola, svar från elever i årkurs 2, 5 och 8.

3.2 Utveckling och lärande

Utbildningen i för- och grundskolan ska främja barns och elevers utveckling och lärande. Trivsel och motivation är viktiga faktorer för lärandet.

3.2.1 Hög trivsel

Majoriteten av vårdnadshavare, nio av tio, anger att deras barn trivs i för- och grundskolan, att verksamheten är stimulerande och att personalen är engagerade i deras barns utveckling.

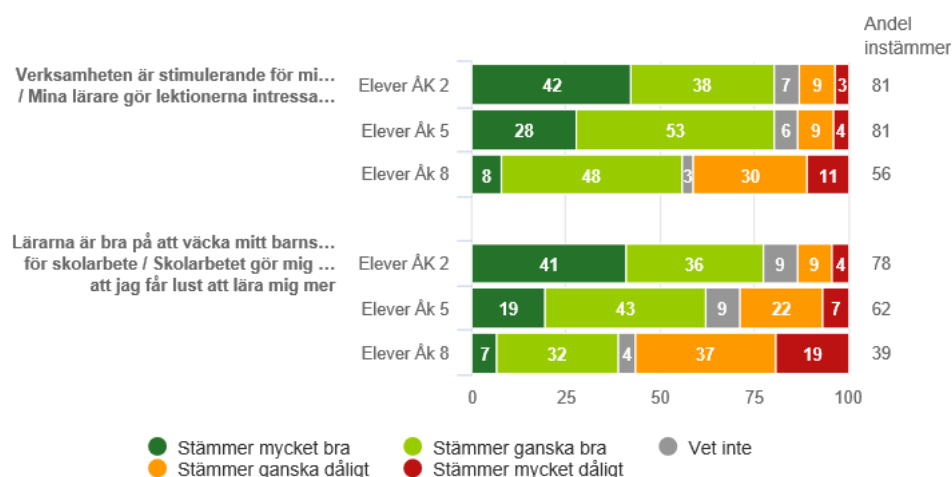
De påståenden i målområde utveckling och lärande som får något lägre resultat handlar om dokumentation och information. Exempelvis anser 76 procent av vårdnadshavare att verksamheten dokumenterar vad barnen lär sig.

Vårdnadshavare i förskolan instämmer i högre utsträckning med påståendet än vårdnadshavare med barn i årskurs åtta, 84 procent mot 59 procent.

I likhet med vårdnadshavare svarar 90 procent av eleverna att de trivs i skolan och det finns inga större skillnader i vare sig kön eller ålder.

Trots att eleverna trivs uppger 35 procent att skolarbetet inte väcker lust att lära sig mer och 23 procent upplever att lektionerna är ointressanta. Vid en jämförelse mellan åldersgrupper märks stora skillnader i svaren. Elever i åtton tenderar att vara mer negativa i sina svar än elever lägre årskurser.

Diagram 3. *Mina lärare gör lektionerna intressanta och Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer*, svar elever i årskurs 2,5 och 8

Omkring sju av tio elever vet hur det går för dem i skolan och vet vad de ska kunna för att nå kunskapskraven. Elever i årskurs 8 instämmer med påståendena i lägre utsträckning än övriga elever.

3.3 Ansvar och inflytande

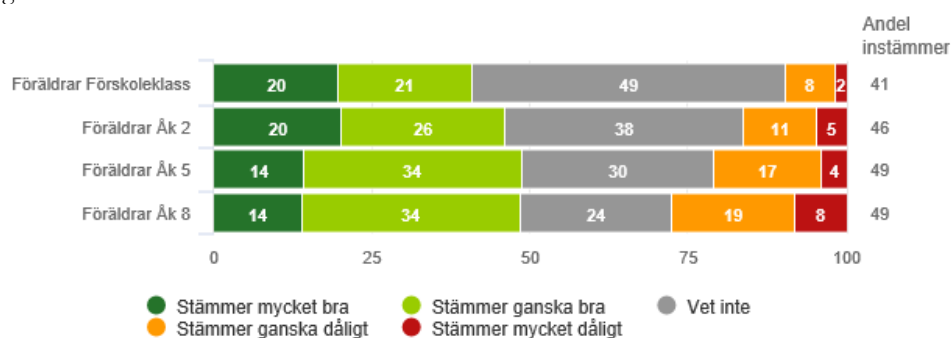
Målområdet ansvar och inflytande omfattar påståenden om delaktighet, elevers ansvar för skolarbete och möjlighet till inflytande.

Drygt åtta av tio vårdnadshavare upplever att deras barn uppmuntras till att ta ansvar i för- och grundskolan.

Färre än hälften av vårdnadshavare i grundskolan, 48 procent, svarar att deras barn är med och planerar sitt skolarbete. En förklaring till det låga resultatet är att 30 procent av vårdnadshavare svarar att de inte vet hur det förhåller sig. Jämfört med föregående år är resultatet i det närmaste oförändrat.

Vårdnadshavare till äldre barn är mer negativa i sina svar än vårdnadshavare till yngre barn, 27 mot 10 procent. En stor andel vårdnadshavare tar inte ställning till påståendet om barnets delaktighet i skolarbetet. För förskoleklass svarar hela 49 procent av vårdnadshavare att de inte vet.

Diagram 4. *Mitt barn är med och planerar sitt skolarbete*, svar från vårdnadshavare med barn i grundskolan.

3.3.1 Elevinflytande varierar mellan skolor

Det påstående inom målområde ansvar och inflytande som får flest positiva svar av elever handlar om elevens ansvar för sitt skolarbete. 90 procent svarar att de tar ansvar. Fler pojkar än flickor svarar instämmande. Svaren är ungefär desamma för olika åldersgrupper.

Resultaten för påståendena om elevinflytande är över lag låga. Färre än hälften av eleverna är med och planerar sitt skolarbete (48 %) samt är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika skoluppgifter⁹ (43 %). Fler yngre elever än äldre och fler flickor än pojkar uppger att de har inflytande. Vid en jämförelse över tid upplever elever i årskurs 5 att deras inflytande har ökat sedan 2019, medan elever i årkurs 8 upplever att inflytandet minskar.

⁹ Påståendet ”Eleverna är med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter” ställs inte till elever i årskurs 2.

Resultatet varierar också mellan skolor. För påståendet om eleverna är med och planerar sitt skolarbete varierar andelen elever som instämmer med påståendet från 35 till 67 procent. När det gäller påstående ”eleverna är med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter” varierar motsvarande andelar från 25 till 66 procent.

3.4 Normer och värden

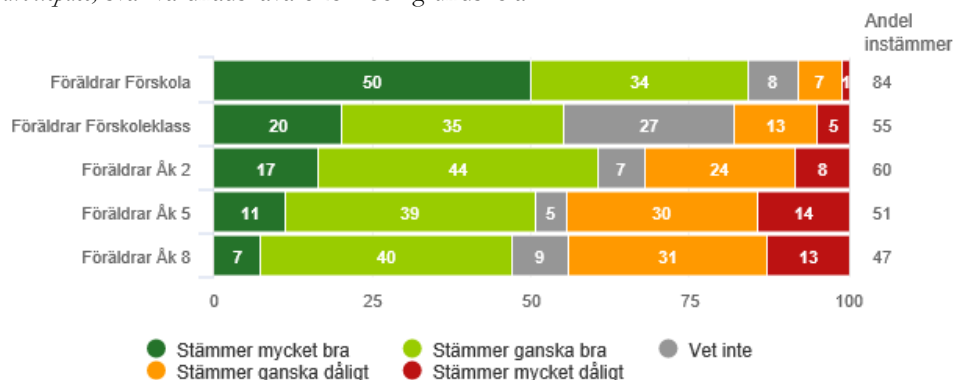
Miljön i för- och grundskola ska präglas av trygghet och studiero enligt skollagen. Ett stort ansvar ligger hos rektorn som leder arbetet i skolan, men ytterst är det huvudmannen som ansvarar för att skollagens regler om trygghet och studiero följs.

Nio av tio vårdnadshavare i Tyresö uppger att deras barn är trygga i för- och grundskolan och att personalen bryr sig om dem. Vårdnadshavare med yngre barn tenderar att svara mer positivt.

Omkring 75 procent av vårdnadshavarna anser att för- och grundskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar och att personalen ingriper om något barn behandlas illa. Samtidigt svarar en stor andel vårdnadshavare, närmare 20 procent, att de inte har någon uppfattning. Mest negativ uppfattning har vårdnadshavare med barn i årskurs 8, endast 65 procent tror att personal skulle ingripa om något barn behandlas illa.

Lägst resultat inom målområdet uppvisar påståendet om att barnen har arbetsro/studiero i för- och skolan, varav 68 procent av vårdnadshavare instämmer. Dock har resultatet ökat med 10 procentenheter sedan 2018. Vårdnadshavare till äldre barn tenderar att ha mer negativ upplevelse av studiero.

Diagram 5. Det är arbetsro i barngruppen/Mitt barn kan arbeta utan att bli störd under lektioner och arbetspass, svar vårdnadshavare för- och grundskola.

3.4.1 Eleverna är trygga men saknar studiero

Nio av tio elever är trygga och upplever att personalen bryr sig om dem. Resultatet är detsamma för flertalet skolor, men det finns också skolor där nära en femtedel av eleverna inte känner sig trygga. En skola saknas helt i statistiken¹⁰.

Elevers upplevelse av trygghet i skolan har förbättrats över tid. Tydligast är förändringen bland elever i årskurs 8 – 2018 svarade 82 procent att de kände sig trygga vilket ska jämföras med 88 procent 2020.

Fler än sju av tio elever upplever att skolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar och att personal ingriper om någon elev behandlas illa. Yngre elever instämmer i högre utsträckning med påståendet att personal ingriper om ett barn behandlas illa, 92 procent i årskurs 2 mot 77 procent i årskurs 5 och 70 procent i årskurs 8. För elever i åttan har resultatet förbättrats jämfört med året innan, även om det handlar om små förskjutningar.

Resultatet överensstämmer med Tyresö kommuns uppföljning av kränkingsanmälningar som visar att övervägande del anmälningar avser de yngre årskurserna. En delförklaring är att tillsyn och närvaro av pedagoger och vuxna är högre vilket bidrar till fler upptäckter.¹¹

Cirka en tredjedel av eleverna saknar studiero. Utvecklingen går i en positiv riktning. Andelen som saknar studiero har minskat från 42 till 34 procent sedan 2018.

Något fler pojkar än flickor anger att de har studiero (4 procentenheters skillnad). Vårdnadshavare (åk 2,5 och 8) har en mindre positiv bild av studiero än sina barn.

3.5 Styrning och ledning

Målområdet styrning och ledning omfattar påståenden om personal och rektor på för- och grundskolan.

66 procent av vårdnadshavare i för- och grundskolan har förtroende för rektorn¹² och 92 procent tycker att personal/lärare är kompetent. Sett över tid

¹⁰ Resultat för elever åk 5 Fornuddens skola saknas sedan 2018.

¹¹ Tyresö kommun (2020). *Kränkande behandling i förskola och skola - en sammanfattning och analys ht-19*, dnr 2019/BUN 0314

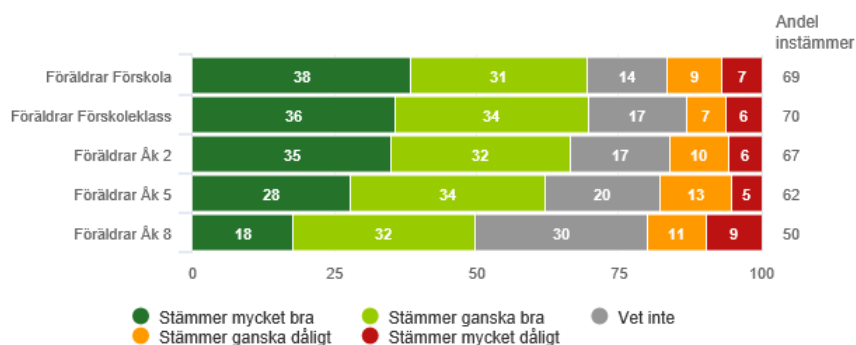
¹² Tidigare kallad förskolechef i förskolan.

minskar förtroendet för rektorn med 5 procentenheter sedan 2018, medan marginellt fler är positivt inställda till pedagogernas kompetens.

En förklaring till skillnaden i vårdnadshavares svar om rektor respektive pedagoger återfinns i andelen som svarar ”vet inte”. 17 procent av vårdnadshavarna tar inte ställning till påståendet om rektorn vilket kan jämföras mot 3 procent som svarar vet inte på påståendet om pedagogerna. En möjlig förklaring till skillnaden i resultat är att pedagogerna har en mer framträdande roll än rektor i relation till vårdnadshavarna. Den kontinuerliga kontakten kring för- och grundskolan sker allt som oftast direkt med personalen och det är inte självklart att vårdnadshavare har haft kontakt med rektorn.

Vårdnadshavare med barn i de yngre åldrarna¹³ har större förtroende för rektor jämfört med vårdnadshavare till äldre barn.

Diagram 6. Jag har förtroende för rektor (eller motsvarande), svar från vårdnadshavare med barn i för- och grundskola.

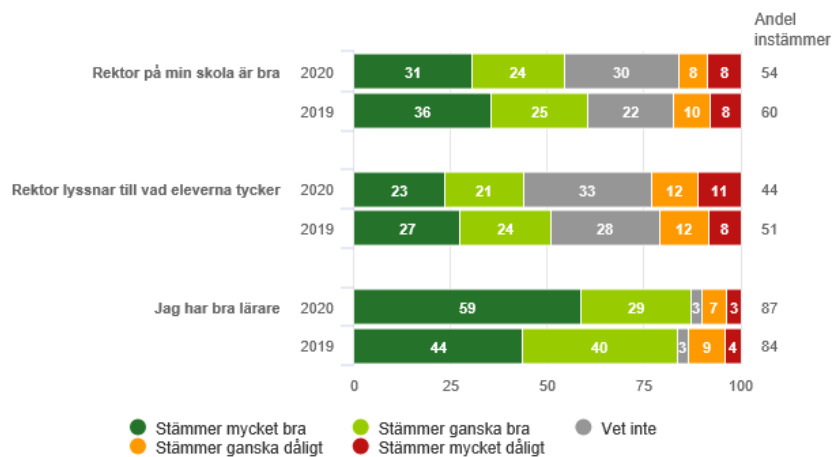
Varannan elev i grundskolan tycker att rektorn är bra, 44 procent tycker att rektor lyssnar till vad eleverna tycker och 87 procent tycker att de har bra lärare¹⁴.

Resultatet för påståendena om rektor sjunker jämfört med föregående år medan fler elever än tidigare tycker att lärarna är bra. Utmärkande för minskningen är den höga andel elever som svarar ”vet inte” på påståendena, omkring en tredjedel. Yngre elever upplever i större utsträckning än äldre elever att rektor lyssnar och att rektor och lärare är bra. Flickor är mer positiva än pojkar i sina svar.

¹³ Förskola, förskoleklass och årskurs 2

¹⁴ Med elever i grundskolan avses årkurs 2, 5 och 8. Undantaget är de två påståendena om rektorn där elever i årskurs 2 inte ingår i resultatet.

Diagram 7. *Rektor på min skola är bra och Rektor lyssnar till vad eleverna tycker, svar från elever i åk 5 och 8, Jag har bra lärare, svar från elever i årskurs 2,5 och 8.*

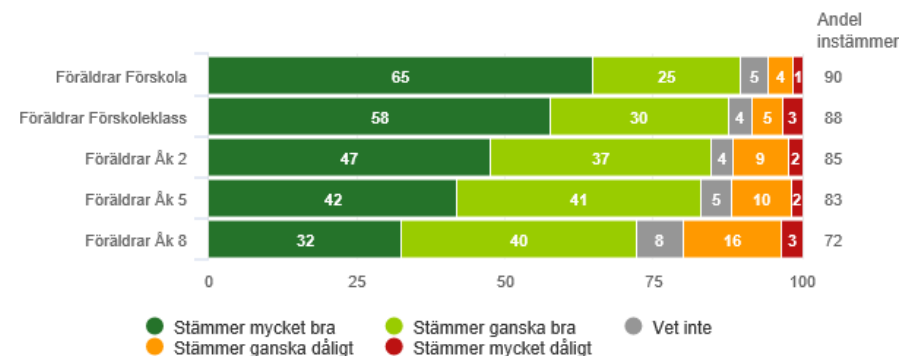
Jämförelse av svar mellan vårdnadshavare och elever görs inte då frågorna till elever har en annan formulering.

3.6 Förskola/skola och hem

Föräldrar har enligt skollagen rätt till inflytande över verksamheten i för- och grundskolan. För att kunna utöva ett sådant inflytande är det viktigt att föräldrarna känner till läroplanen. Huvudmannen har ett ansvar att informera om den.

Majoriteten vårdnadshavare uppger att de fått information om läroplanen och annat som styr verksamheten (86 %) och att personalen är intresserad av deras synpunkter och önskemål (76 %). En högre andel vårdnadshavare till yngre barn instämmer med påståendena jämfört med vårdnadshavare till äldre barn.

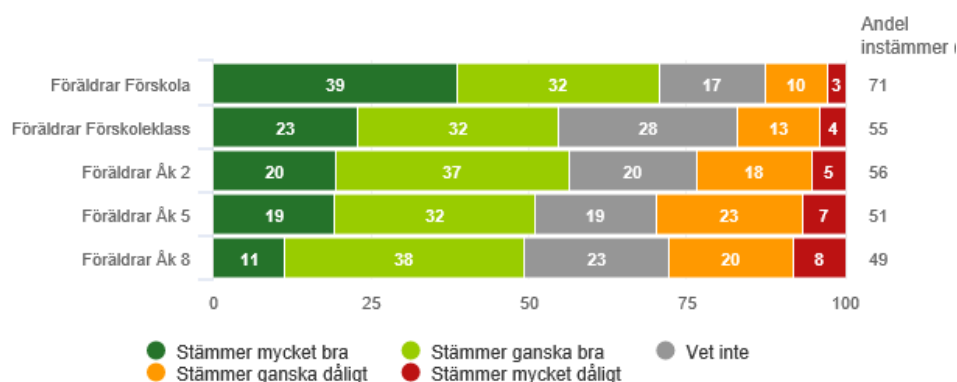
Diagram 8. *Förskolan/skolan har informerat om läroplanen och annat som styr verksamheten, svar vårdnadshavare i för- och grundskolan.*

Det påstående som fått lägst resultat inom målområdet förskola/skola och hem handlar om vårdnadshavarnas upplevelse om möjlighet till inflytande i

verksamheten. Resultatet varierar mellan verksamheterna. I förskolan uppger sju av tio att de har inflytande mot 5 av tio vårdnadshavare i grundskolan.

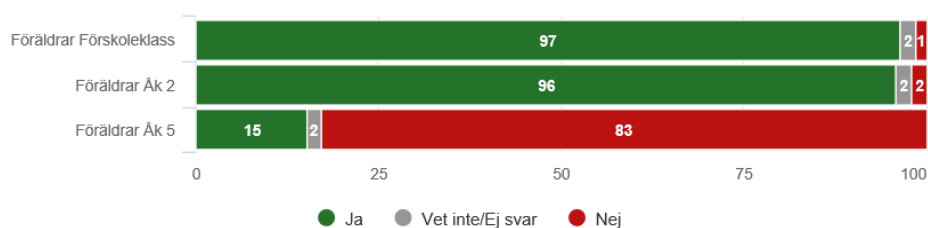
Diagram 9. *Det finns möjlighet för mig som förälder att ha inflytande i förskolans/ skolans verksamhet, svar vårdnadshavare i för- och grundskolan.*

3.7 Fritidshem

En övervägande andel elever i förskoleklass och årskurs 2 har plats i fritidshem, minst 96 procent. Av elever i årskurs 5 deltar 15 procent i fritidshemmets verksamhet.

Diagram 10. *Har ditt barn fritidsbemsplats, svar vårdnadshavare med barn i grundskolans förskoleklass, årskurs 2 och 5.*

90 procent av vårdnadshavarna upplever att deras barn är trygga och trivs i fritidshemmet och nästa lika många är nöjda med verksamheten¹⁵. Störst skillnad i resultat jämfört med föregående år uppvisar vårdnadshavare till barn i årskurs 5 där nöjdheten ökar markant från 74 till 90 procent. Resultatet för övriga vårdnadshavare minskar.

Ett utvecklingsområde är information där vårdnadshavare i lägre grad svarar att de får information om hur deras barn utvecklas och har det på fritidshemmet, 52 procent.

¹⁵ Påståendet ställs inte till elever i årskurs 2 och 5.

3.7.1 Nio av tio elever är trygga

Omkring 9 av 10 elever är trygga och trivs på fritidshemmet.

Elever i årskurs 2 svarar något positivare än äldre elever. Yngre flickor är något tryggare och trivs mer än jämngamla pojkar. Motsatsen gäller för flickor i årskurs 5 där en färre andel än pojkar instämmer med påståenden om trivsel och trygghet. Skillnaden beror huvudsakligen på att omkring 10 procent av flickorna svarar ”vet inte”.

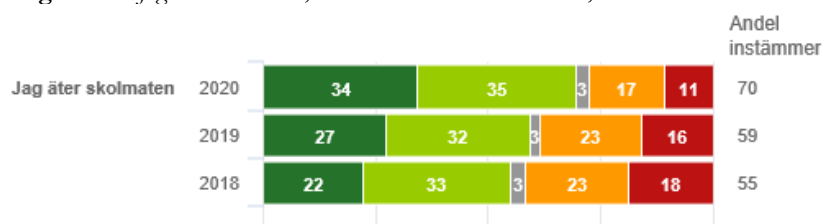
Enkätundersökningen belyser ytterligare två påståenden som kan kopplas till trygghet – om vuxna hjälper till om någon elev behandlas illa och om man bryr sig om varandra på fritidshemmet. Även här svarar nio av tio elever att så är fallet.

För elever är delaktighet ett utvecklingsområde. Knappt hälften av eleverna uppger att de är med och bestämmer hur de ska arbeta med olika uppgifter (49 %). Intressant i sammanhanget är att över sju av tio elever samtidigt uppger att de är med och bestämmer vad som ska göras. Det kan tolkas som att eleverna har inflytande över vad som ska göras, men inte hur.

3.8 Kost och motion (kommunspecifika frågor)

En majoritet av eleverna, 7 av 10, äter skolmaten. Det är en märkbar förbättring sedan 2018. Då åt strax över hälften av eleverna skolmaten, 55 procent.

Diagram 11. Jag äter skolmaten, svar från elever i årskurs 2,5 och 8.

Marginellt fler flickor än pojkar svarar att de äter skolmaten. I de äldre åldersgrupperna minskar andelen elever som äter skolmaten successivt med stigande ålder. Andel elever som svarar att de inte äter skolmaten:

- 9 procent i årskurs 2
- 26 procent i årskurs 5
- 42 procent i årskurs 8

Cirka nio av tio vårdnadshavare med barn i förskola och förskoleklass svarar att deras barn äter maten¹⁶.

I årets undersökning har elever i grundskolan fått svara på två påståenden om motion¹⁷. Över sju av tio elever är med i en fritidsaktivitet på fritiden och ännu fler elever är ofta ute och rör på sig (84 %). Yngre elever deltar i högre utsträckning i en fritidsaktivitet än äldre.

3.9 Grundsärskola

Överlag nöjda vårdnadshavare

Vårdnadshavarna har fått frågor om hur de upplever verksamheterna på barnens grundsärskola och fritidshemmet. 81 procent anger att de är nöjda¹⁸ med verksamheten på grundsärskolan.

Vårdnadshavarna är överlag nöjda med hur undervisningen bedrivs medan lite drygt hälften (53 %) anger att deras barn får planera sitt skolarbete utifrån sina förutsättningar.

Vårdnadshavarna anger att barnen är trygga på grundsärskolan (86 %) och att personalen bryr sig om barnen (83 %). Däremot är de inte lika nöjda med arbetsron på lektionerna (61 %) och med personalens ingripande om något barn behandlas illa (64 %).

När det gäller vårdnadshavarnas nöjdhet med grundsärskolans styrning och ledning där information, lyhörddhet, personalens kompetens och förtroende för rektor ingår, anger i snitt 76 procent av vårdnadshavarna att de är nöjda.

När det gäller verksamheten på fritidshemmet (75 % av barnen har plats på fritidshemmet) så är vårdnadshavarna genomgående nöjda med verksamheten (81 %). Vårdnadshavarna är dock inte lika nöjda i vilken mån barnen får vara med att påverka de gemensamma aktiviteterna på fritidshemmet. Här anger 56 procent att barnen görs delaktiga.

¹⁶ Observera att vårdnadshavare till elever i årskurs 2, 5 och 8 inte fått svara på påståendet om kost.

¹⁷ Undersökningen har kompletterats med frågor om motion efter önskemål från kultur- och kulturförvaltningen: *På fritiden är jag med på en fritidsaktivitet eller träning som leds av en vuxen (sport, musik, teater, scouter, hobby, kyrka, politik eller annan förening) samt Jag är ofta ute och rör på mig*

¹⁸ Personer som svarar stämmer mycket bra eller ganska bra på påståendet.

Eleverna

Eleverna har fått frågor om verksamheten på sin grundsärskola inom olika målområden och frågor om fritidshemmet. Eleverna tycker genomgående att verksamheten på grundsärskolan är bra och de trivs och känner sig trygga. Eleverna trivs och känner sig trygga också på fritidshemmet.

Det som sticker ut sett till resultaten i stort är kopplade till tre påståenden. 65 procent av eleverna svarar att det stämmer mycket eller ganska bra att de kan arbeta utan att bli störda under lektioner. 75 procent anger att de är med och planerar sitt skolarbete. När det gäller kännedomen om vad eleverna ska lära sig så anger 48 procent av de elever som läser ämnen att de vet vad de ska lära sig i skolan. Motsvarande siffra för de elever som läser ämnesområden är 93 procent.

Sett till könsperspektivet i hur eleverna har svarat så går det inte att se att det finns några tydliga skillnader i vad pojkar och flickor har svarat. Dock har flickorna angett något lägre värden på frågor kopplade till målområdet utvecklings och lärande.

Det går i resultaten att se två utvecklingsområden som både vårdnadshavare och elever anger. Det rör sig om arbetsron på lektionerna och frågor kopplade till elevernas delaktighet och inflytande.

Bilaga 1. Målområdessammanställning per svarsgrupp

Diagram 1. Målområdessammanställning, svarsgrupp vårdnadshavare förskola.

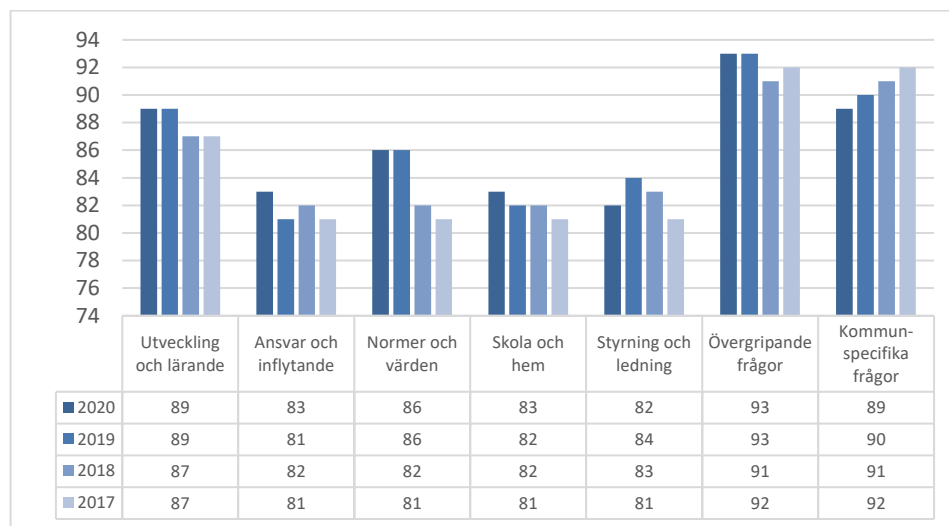

Diagram 2. Målområdessammanställning, svarsgrupp vårdnadshavare förskoleklass.

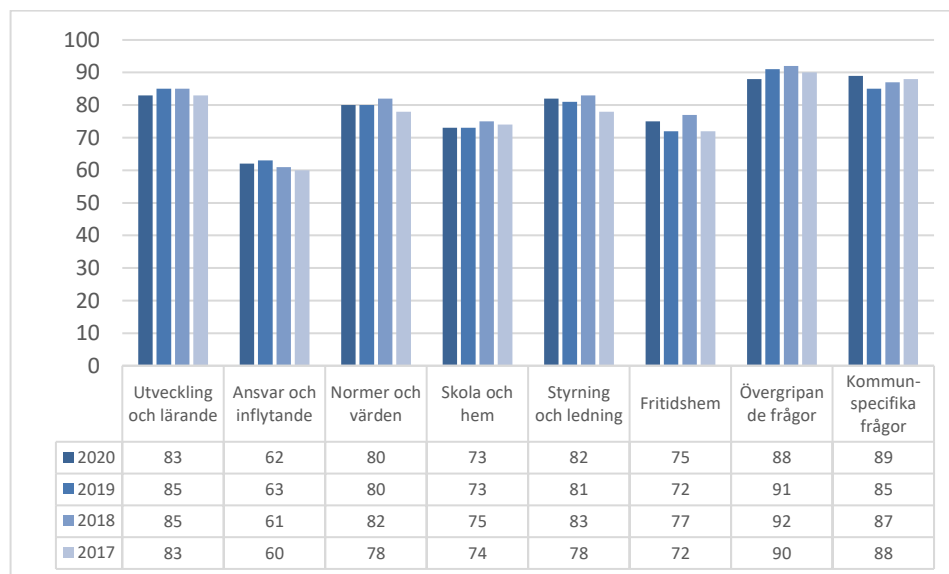

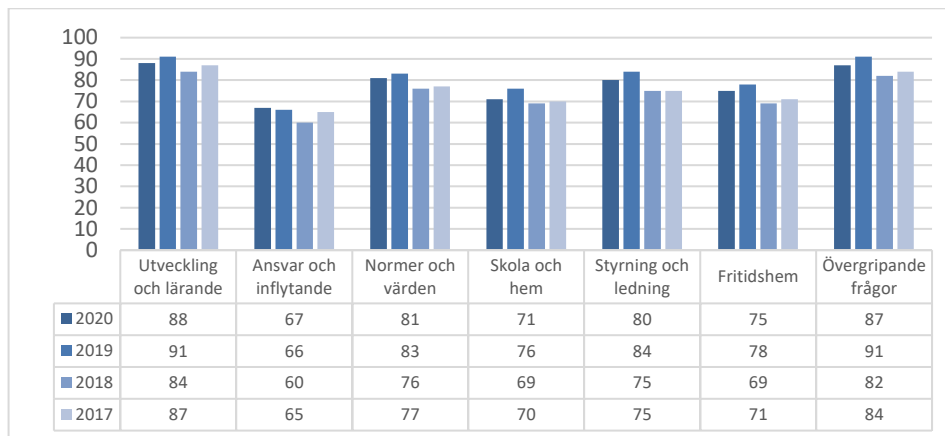
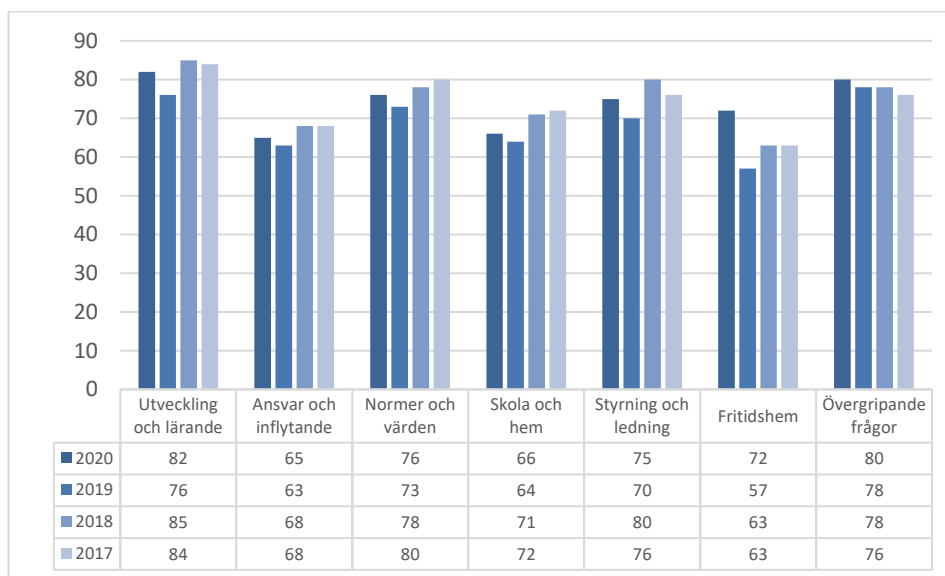
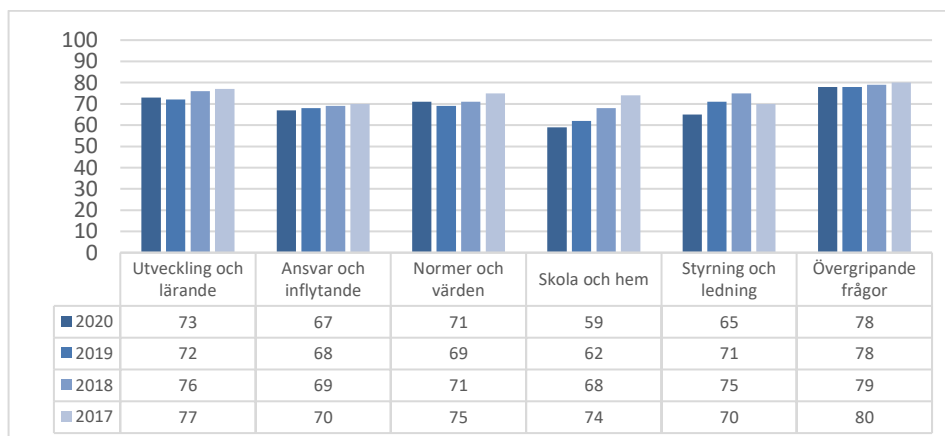
Diagram 3. Målområdessammanställning, svarsgrupp vårdnadshavare årskurs 2.**Diagram 4.** Målområdessammanställning, svarsgrupp vårdnadshavare årskurs 5.**Diagram 5.** Målområdessammanställning, svarsgrupp vårdnadshavare årskurs 8.

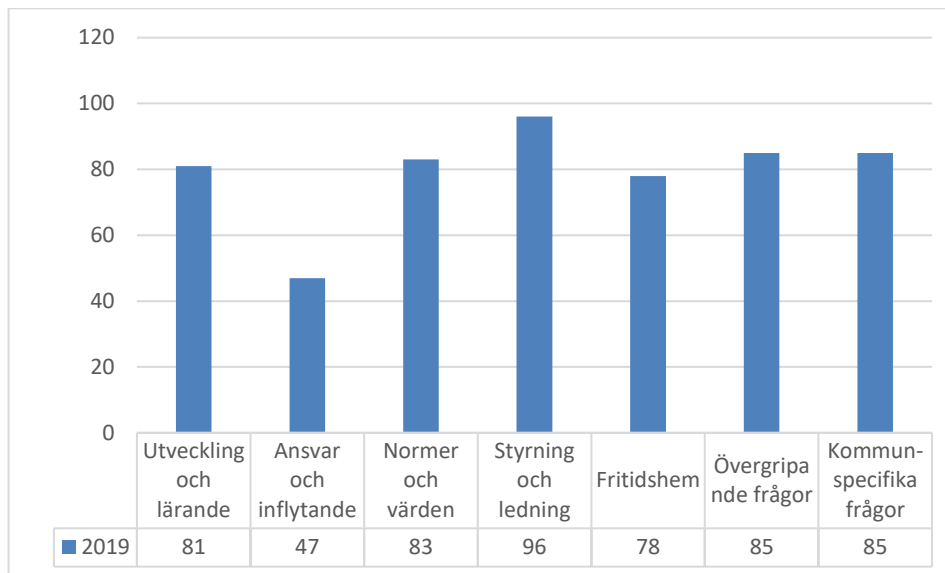
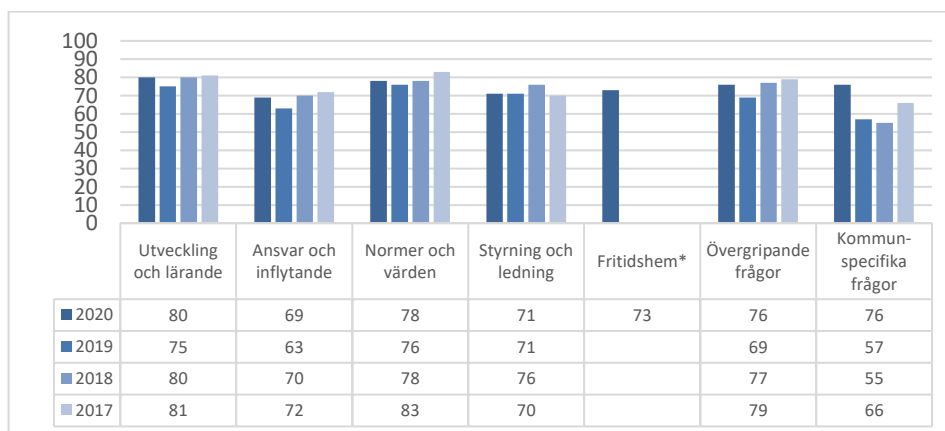
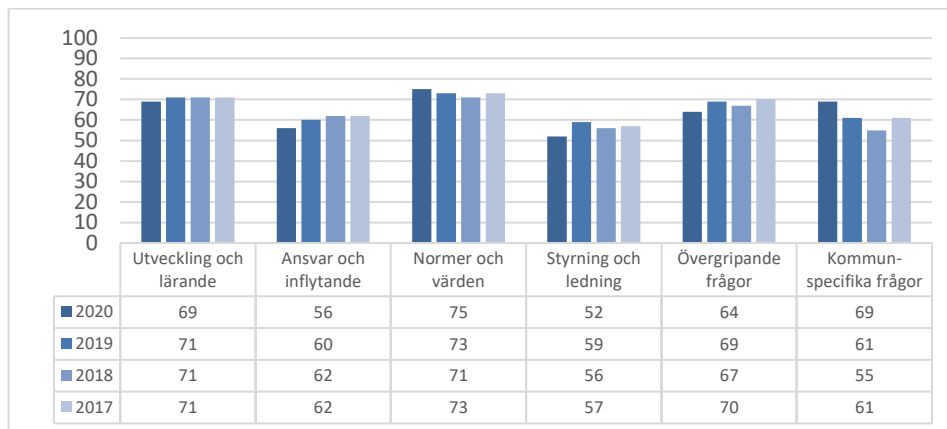
Diagram 6. Målområdessammansättning, svarsgrupp elever årskurs 2.**Diagram 7.** Målområdessammansättning, svarsgrupp elever årskurs 5.

Diagram 8. Målområdessammansättning, svarsgrupp elever åk 8.

Bilaga 2. Resultat för vårdnadshavare och elever i grundskolan

Vårdnadshavare

Diagram 9. Påståenden inom målområde utveckling och lärande, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

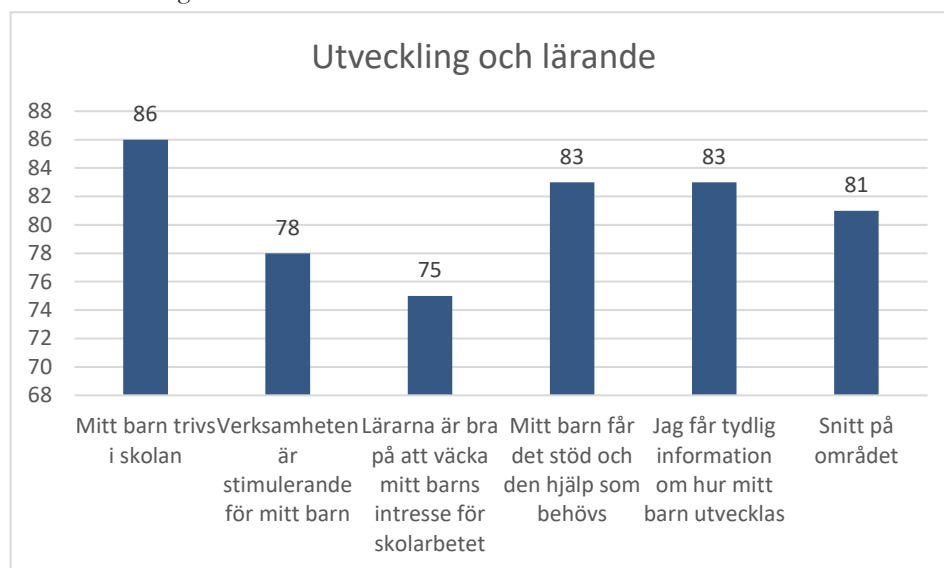

Diagram 10. Påståenden inom målområde ansvar och inflytande, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

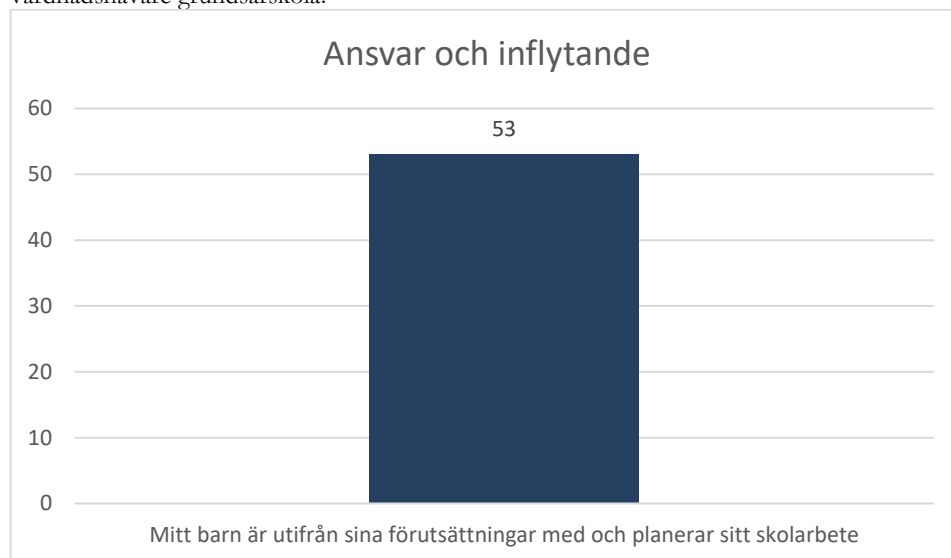

Diagram 11. Påståenden inom målområde normer och värden, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

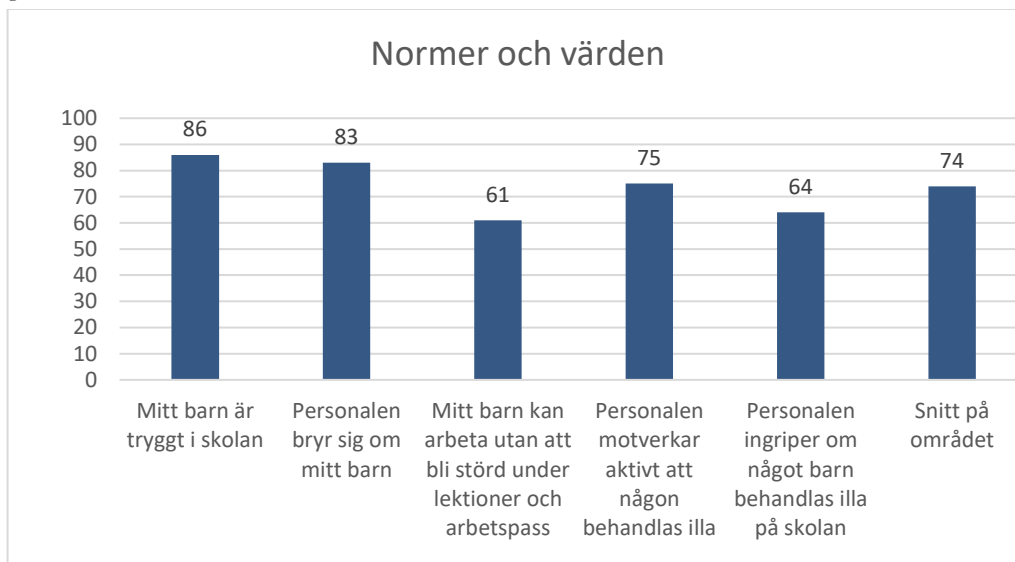

Diagram 12. Påståenden inom målområde styrning och ledning, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

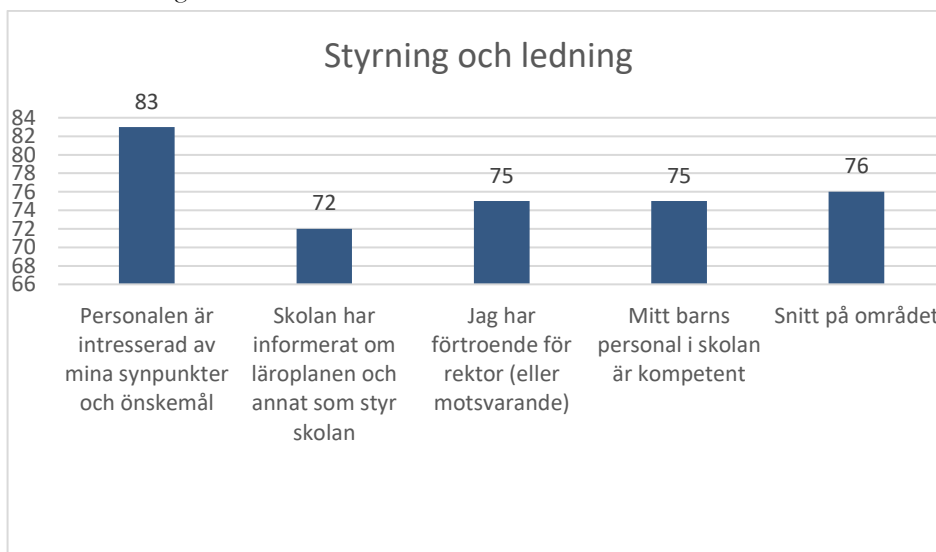

Diagram 13. Påståenden inom målområdet övergripande frågor, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

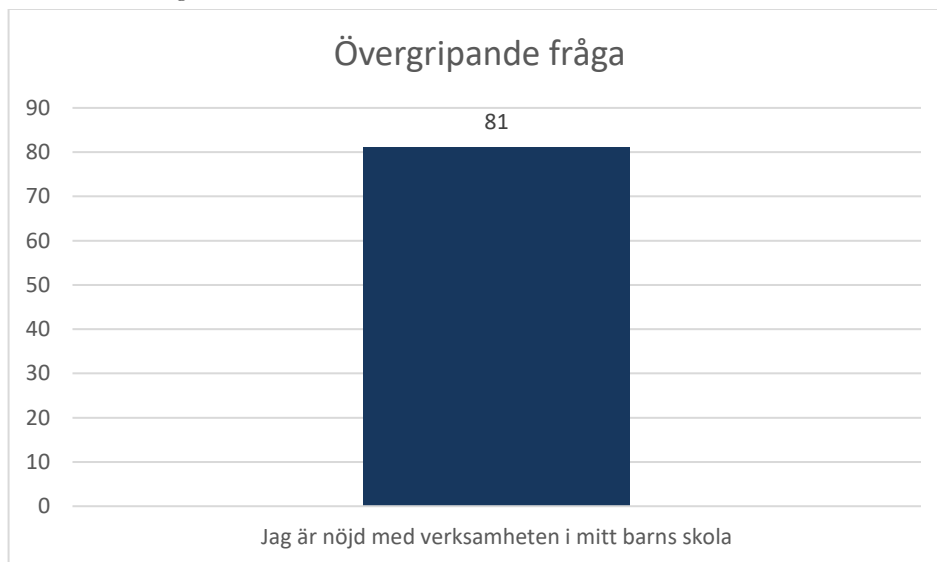

Diagram 14. Påståenden om fritidshem, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

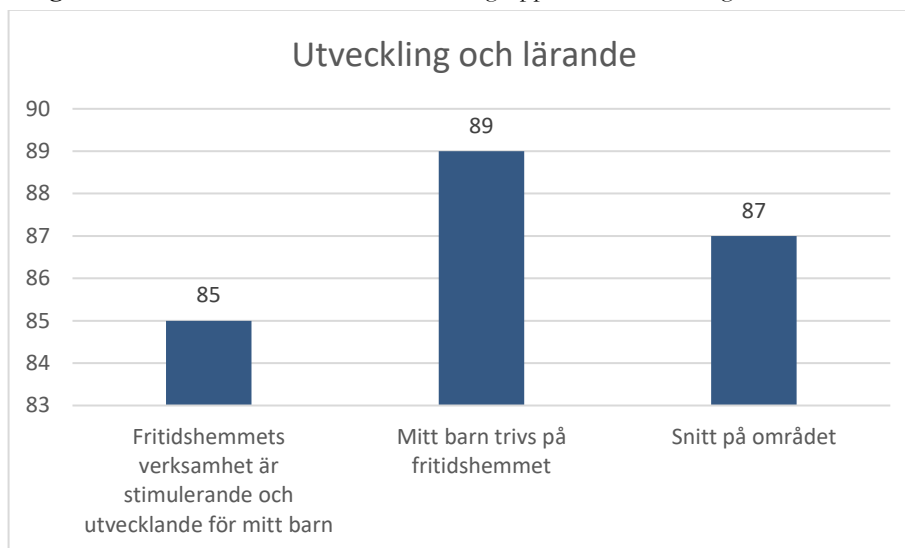

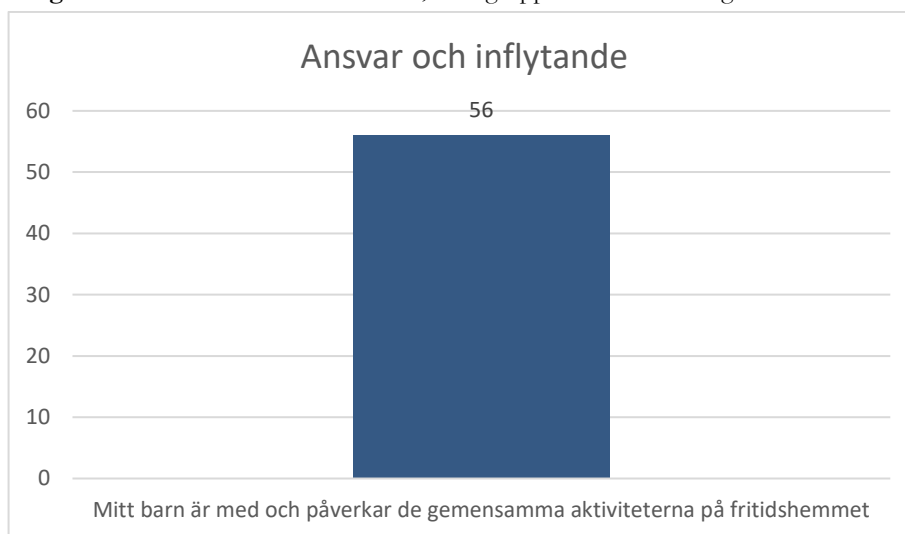
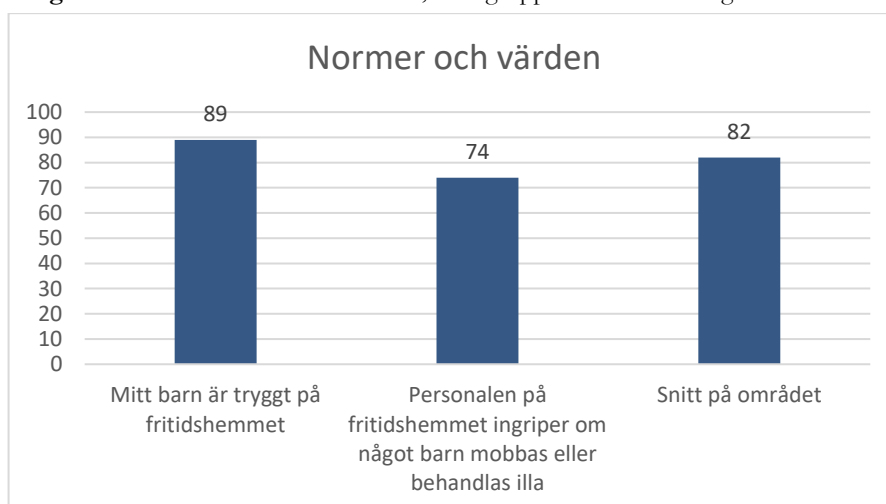
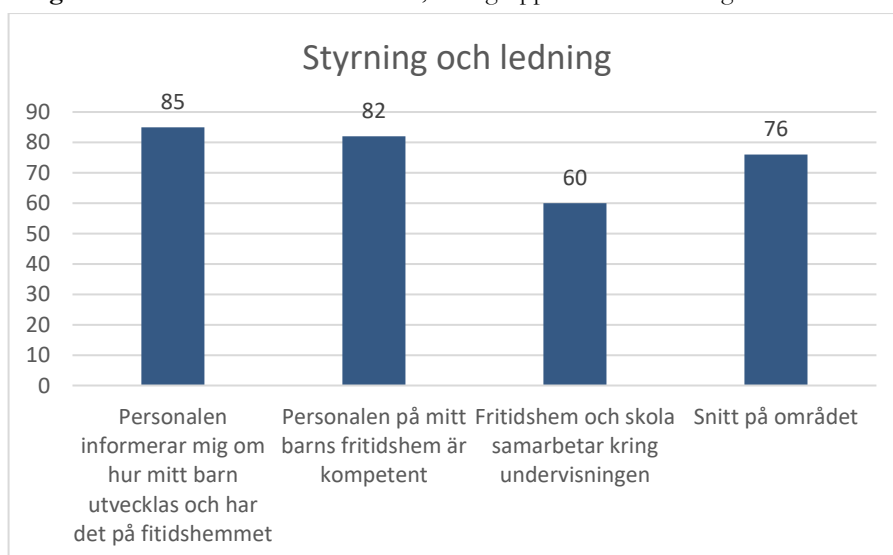
Diagram 15. Påståenden om fritidshem, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.**Diagram 16.** Påståenden om fritidshem, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.**Diagram 17.** Påståenden om fritidshem, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.

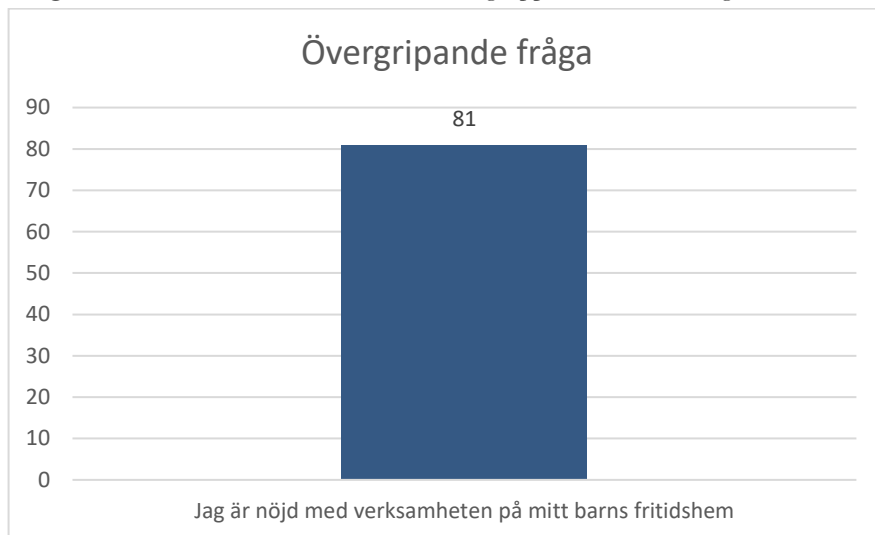
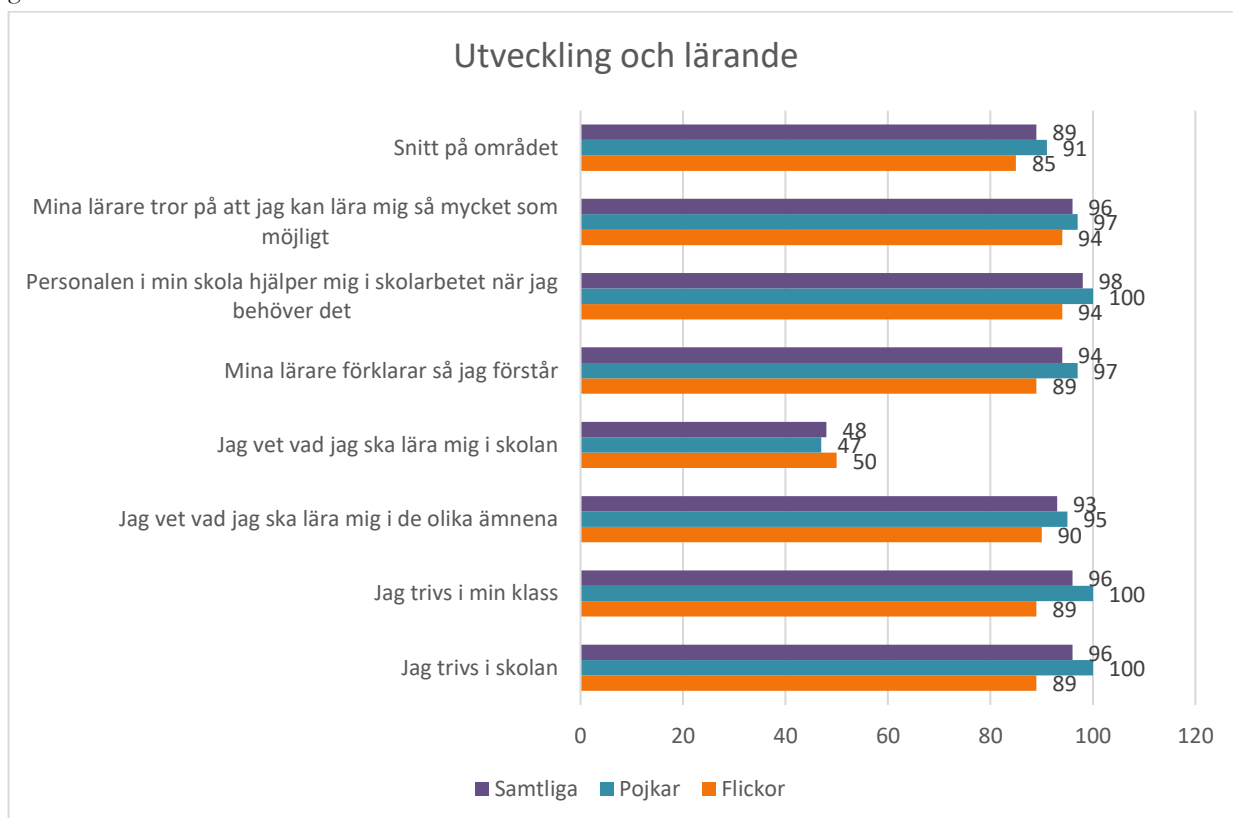
Diagram 18. Påståenden om fritidshem, svarsgrupp vårdnadshavare grundskola.**Diagram 19.** Påståenden inom målområde utveckling och lärande, svarsgrupp elever grundskola.

Diagram 20. Påståenden inom målområde ansvar och inflytande, svarsgrupp elever grundskola.

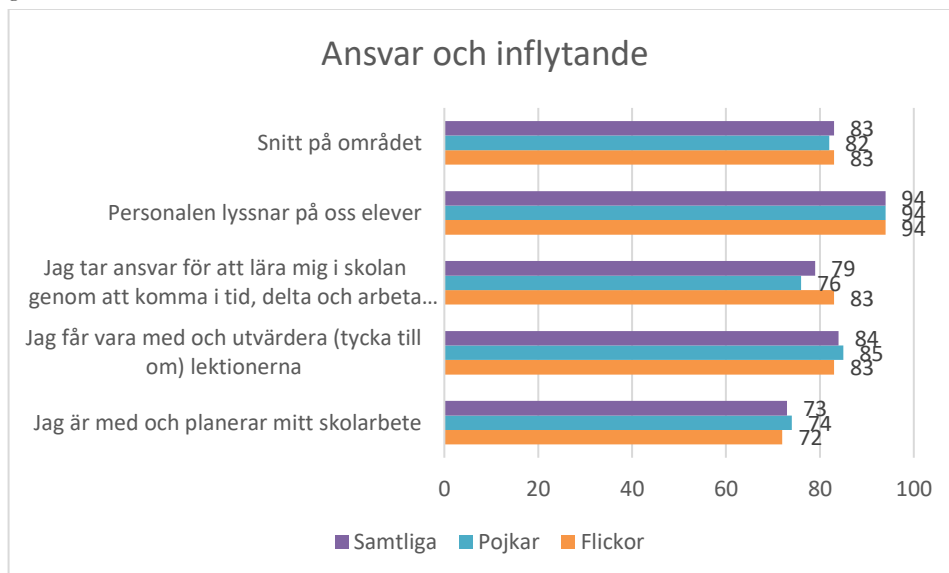

Diagram 21. Påståenden inom målområde normer och värden, svarsgrupp elever grundskola.

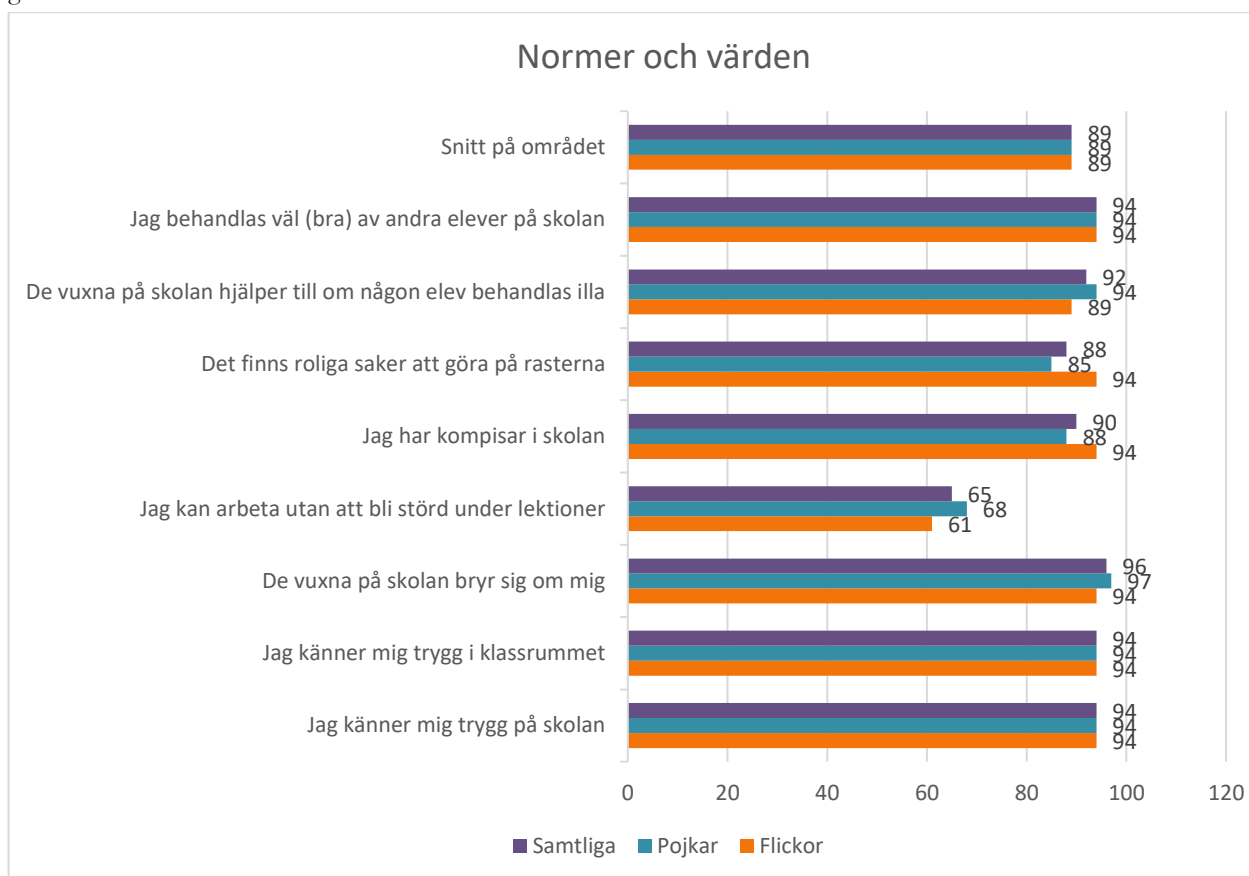

Diagram 22. Påståenden inom målområde övergripande frågor, svarsgrupp elever grundskola

Diagram 23. Påståenden inom målområde kommunspecifika frågor, svarsgrupp elever grundskola

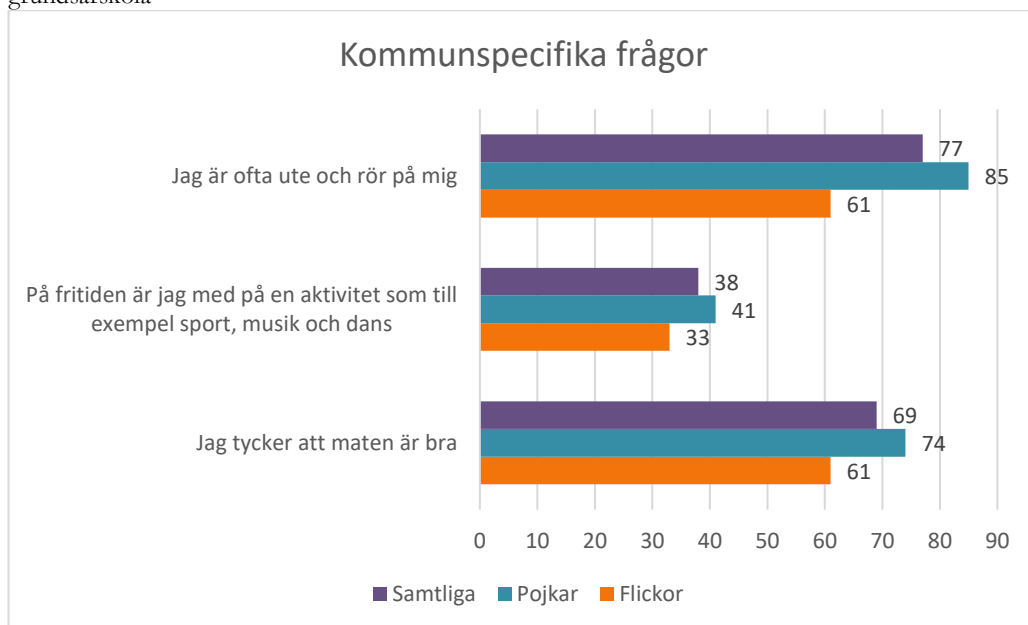

Diagram 24. Påståenden om fritidshem, svarsgrupp elever grundskola